

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Základy práce s informačními zdroji pro bc. studenty POL

Mgr. Jan Kříž

Mgr. Dana Mazancová, DiS.

Brno, 2. listopadu 2015

Práce s EIZ

- vyhledávací proces
- tvorba klíčových slov a rešeršního dotazu
- tipy a triky ve vyhledávači Google Scholar
- základy vyhledávacích technik
- praktické vyhledávání v licencovaných databázích
- EBSCO Discovery Service a další nadstavbové nástroje
- licencované databáze elektronických knih

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Vyhledávací proces

- 1. Téma**
2. Další specifikace
3. Výběr zdrojů
4. Boolovský model
5. Technika vyhledávání
6. Vlastní vyhledávací proces
7. Hodnocení vyhledaných záznamů
8. Další operace

Téma

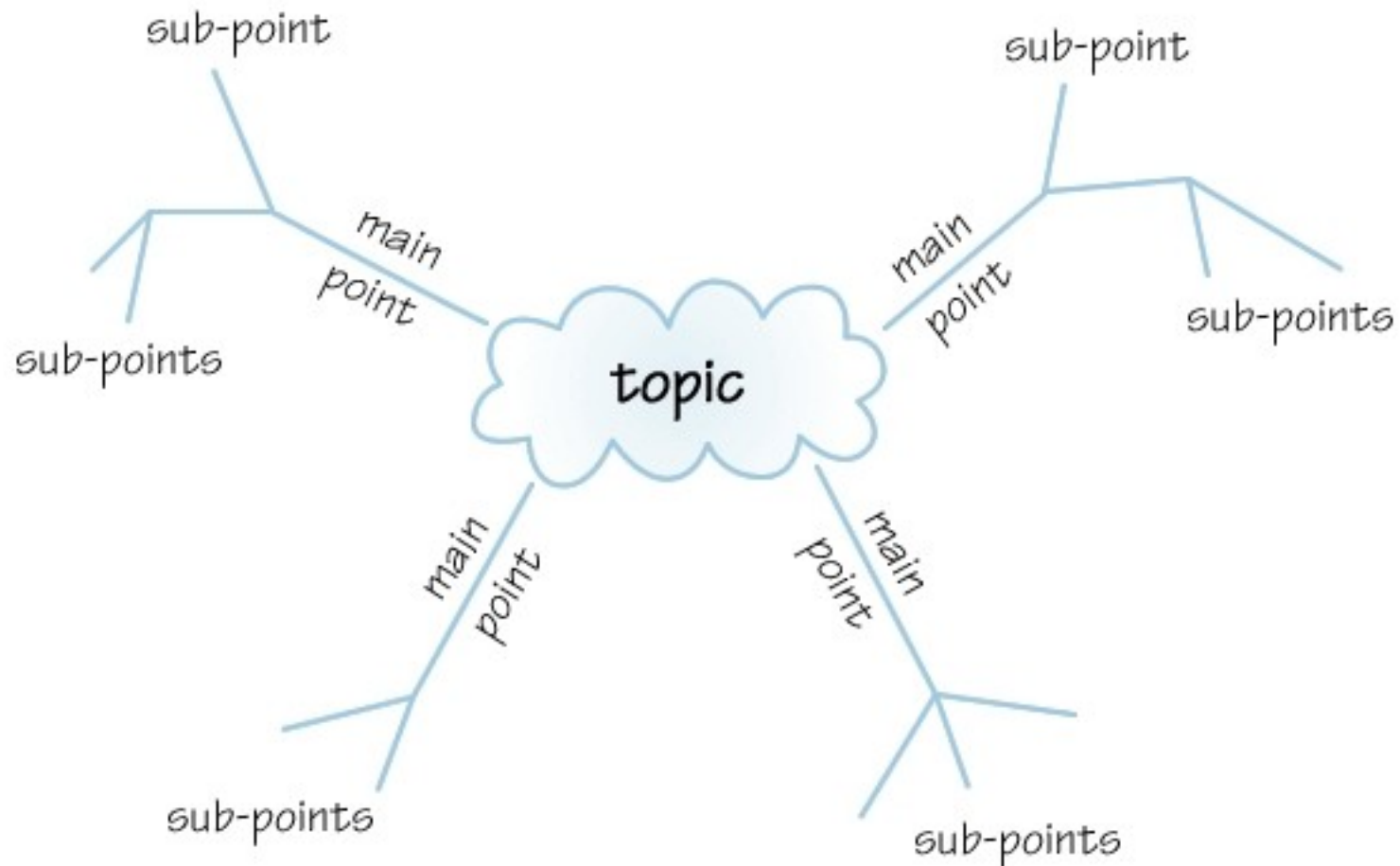
1) Zamyslete se o čem chcete psát

- ❖ je nutné mít dost informací o daném tématu (pokud se studiem problematiky začínáte, nebojte se využít učebnice, encyklopedie, radu vyučujícího apod.)

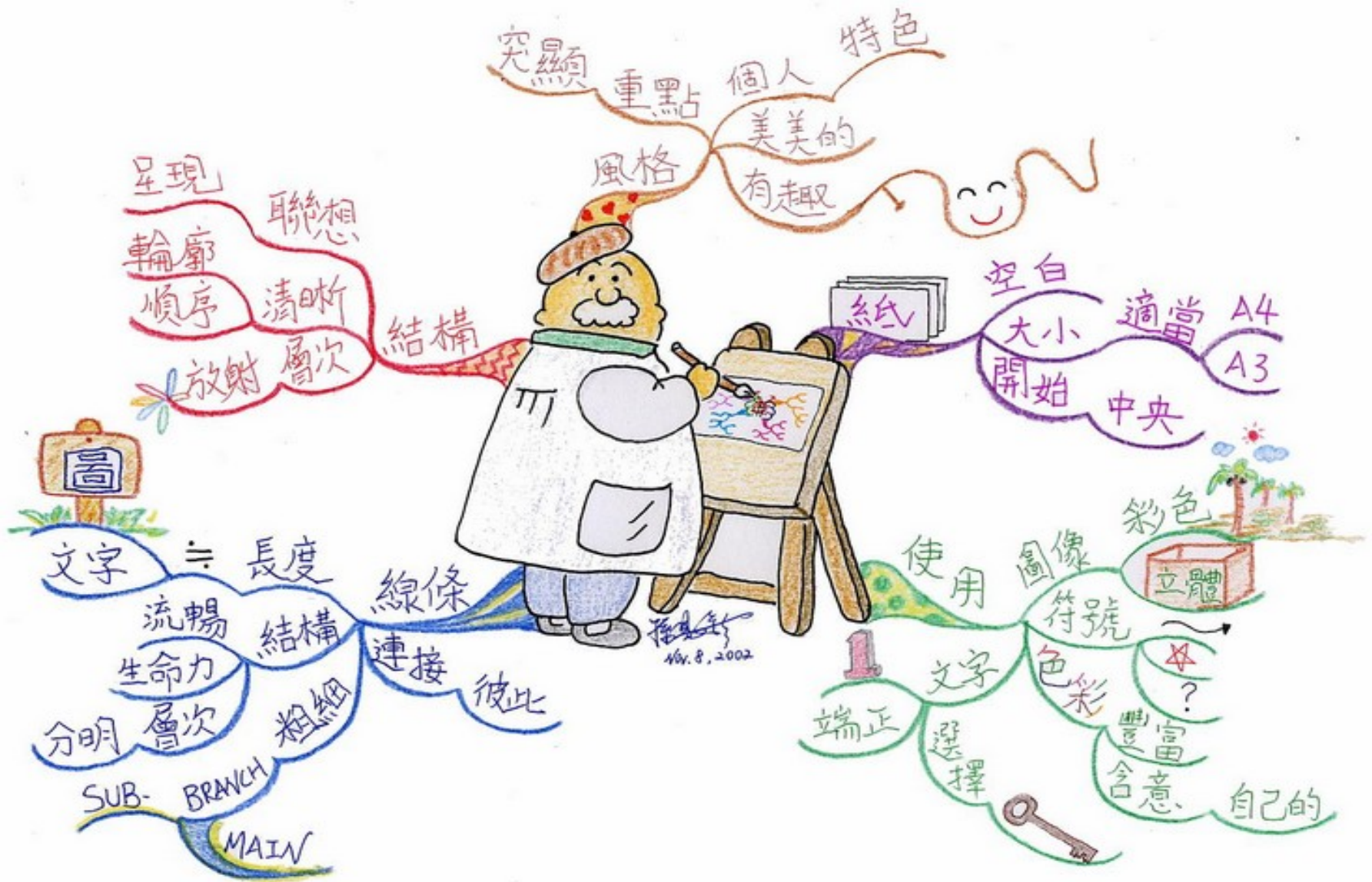
2) Zformulujte téma nebo problém

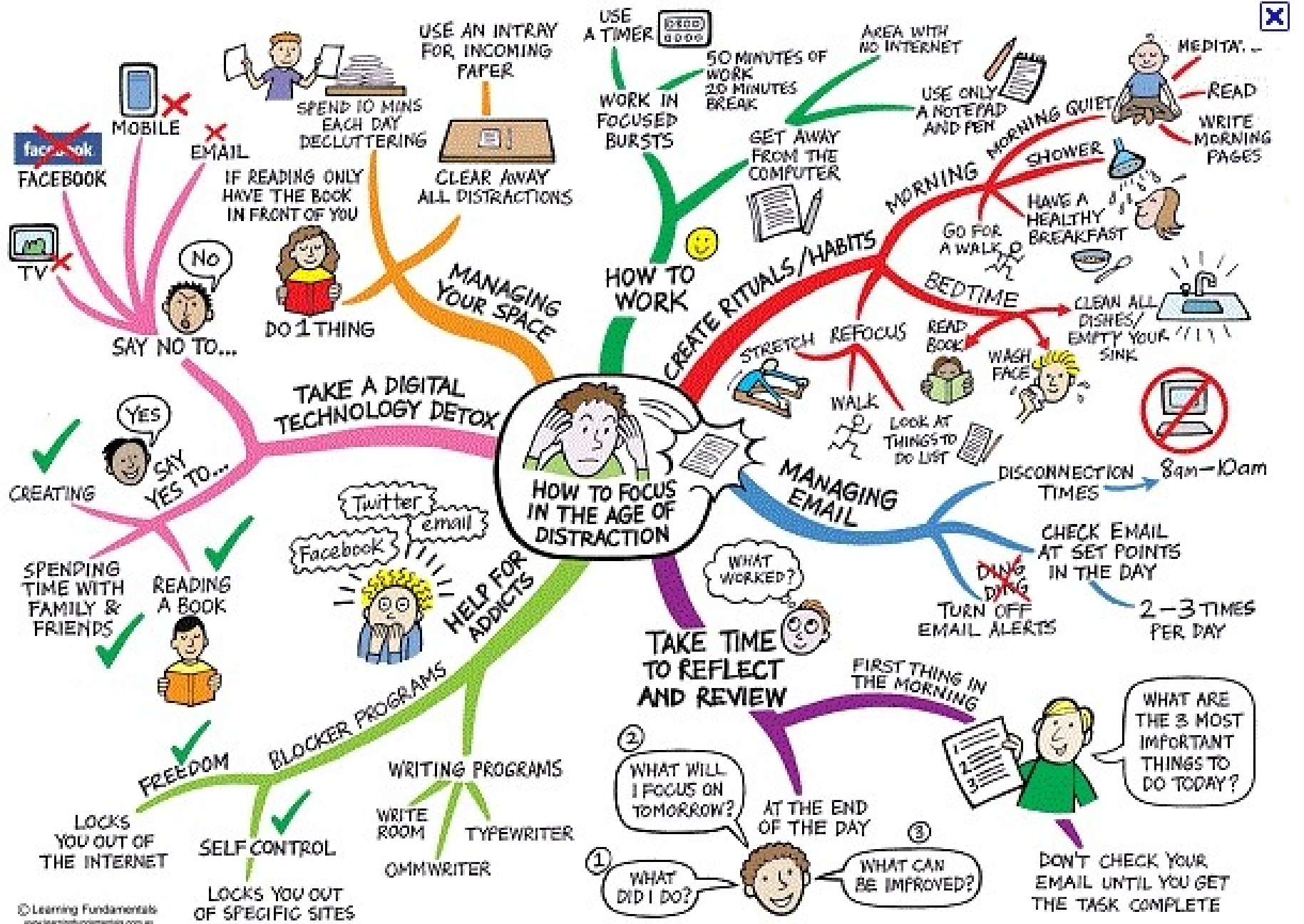
- ❖ lze využít tzv. **myšlenkových map** – grafické znázornění tématu

Mind map example

Zdroj: <http://www.open.ac.uk/skillsforstudy/pictures/mind-map.gif>

Téma

3) Vyjádřete téma ve formě

❖ **klíčových slov (hesel)**

- používejte zejména **podstatná jména**
- příd. jména, zájména a slovesa pouze pokud jsou opravdu nezbytné
- vyhýbejte se tzv. stop words (předložky, spojky, členy v cizích jazycích)

př. *politické strany, Česká republika, financování*

❖ Pozn. v katalozích knihoven můžete nalézt i tzv. **předmětová hesla**

př. *politické strany - financování - Česko*
politické strany - financování

1. Téma
- 2. Další specifikace**
3. Výběr zdrojů
4. Boolovský model
5. Technika vyhledávání
6. Vlastní vyhledávací proces
7. Hodnocení vyhledaných záznamů
8. Další operace

2. Další specifikace

- ❑ Před začátkem vlastního procesu vyhledávání je třeba si ujasnit:
 - ❖ časové rozmezí
 - ❖ typy dokumentů (např. odb. časopisy, kapitoly z knih, příspěvky z konferencí, zpravodajství)
 - ❖ typ dat (text, audio, video)
 - ❖ jazyk dokumentů (většina světové produkce je v AJ)
 - ❖ **forma (odborná x populárně naučná)**

1. Téma
2. Další specifikace
- 3. Výběr zdrojů**
4. Boolovský model
5. Technika vyhledávání
6. Hodnocení vyhledaných záznamů
7. Další operace

3. Výběr zdrojů

- Specializované odborné databáze
- Knihovní katalogy
- Specializované vyhledávače odb. informací
- Repozitáře
- Knihovny
- Další

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Google
Scholar

The image shows the Google Scholar logo. The word "Google" is written in its characteristic multi-colored font (blue, red, yellow, blue, green, red). Below it, the word "Scholar" is written in a blue, sans-serif font.

Google (Scholar) – tipy pro vyhledávání

- Vyhledávání na konkrétní stránce

Př. site:fss.muni.cz hlousek

- Definice

Př. define:mali

- Vyhledávání stránek, které jsou podobné určité adrese URL

Př. related:polit.fss.muni.cz

- Typ dokumentu

Př. filetype:pdf

Get More Out of Google

- ❑ [Infographic: Get More Out of Google](#)

1. Téma
2. Další specifikace
3. Výběr zdrojů
- 4. Boolovský model**
5. Technika vyhledávání
6. Vlastní vyhledávací proces
7. Hodnocení vyhledaných záznamů
8. Další operace

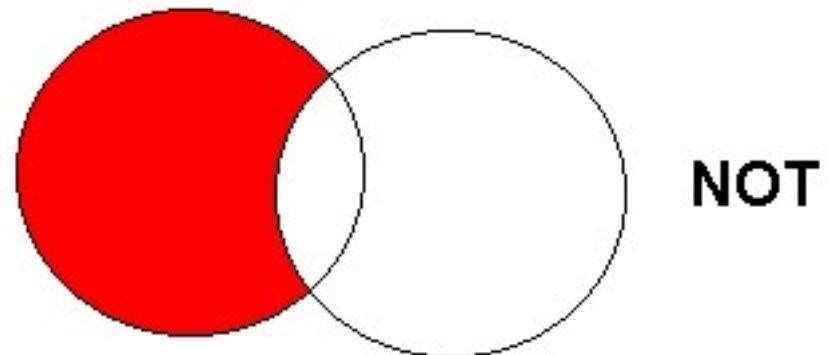
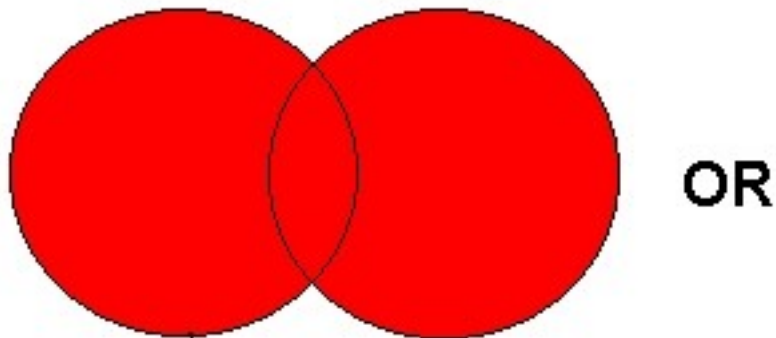
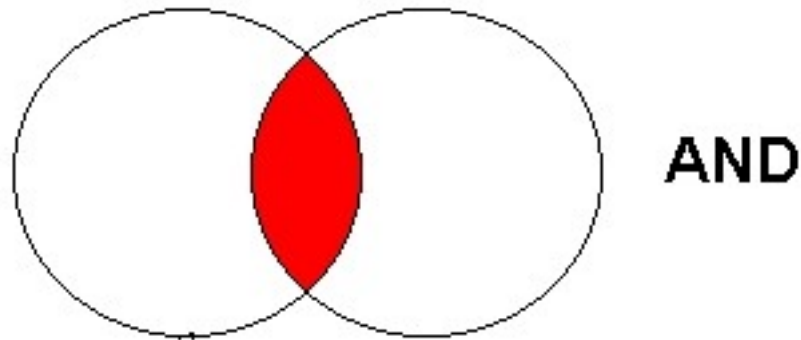
4. Boolovský model

- Logický součin, průnik - operátor **AND**
- Logický součet, sjednocení - operátor **OR**
- Logická negace - operátor **NOT**
- Krácení termínů** (truncation)
- Vyhledávání prostřednictvím **fráze**

☐ Strategie Boolovského modelu

- ❖ nejrozšířenější
- ❖ kombinace termínů pomocí logických operátorů
AND, OR, NOT

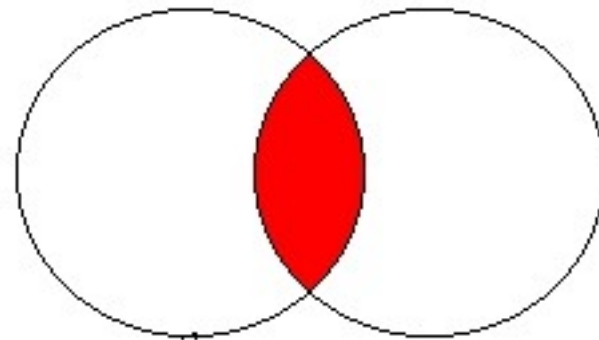

Operátor AND

□ Logický součin, průnik

- ❖ Vyhledání jen těch dokumentů, ve kterých se **vyskytují obě klíčová slova**
- ❖ Výsledek průzkumu se **zužuje**
- ❖ Můžeme jej znázornit jako **průnik množin**

**Př. volební
kampaně AND
efektivita**

AND

volební kampaně

efektivita

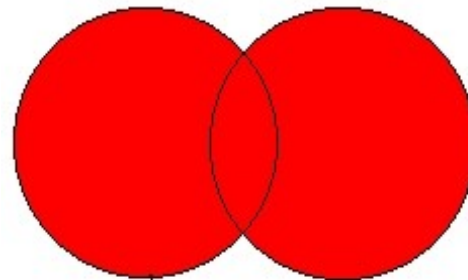

Operátor OR

□ Logický součet, sjednocení

- ❖ Vyhledání dokumentů, které obsahují **alespoň jeden ze zadaných výrazů**
- ❖ Výsledek průzkumu se **rozšiřuje**
- ❖ Můžeme jej znázornit jako **sjednocení množin**

**Př. Great Britain
OR GB**

OR

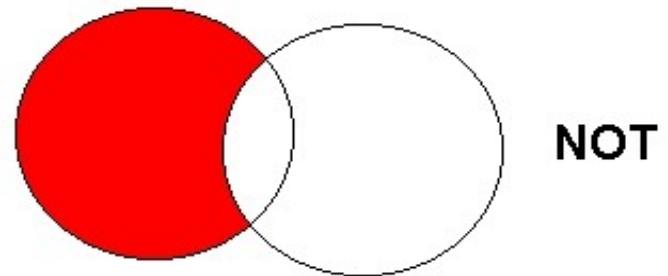
Great Britain GB

Operátor NOT

□ Logická negace

- ❖ **Vyloučí ty záznamy o dokumentech, které obsahují označené klíčové slovo**
- ❖ **Záleží na pořadí klíčových slov**
- ❖ **Výsledek průzkumu se zužuje**

**Př. američtí
prezidenti NOT
Obama**

američtí prezidenti Obama

Krácení termínů (truncation)

- **Hledaný termín je zkrácen na kořen slova**
 - ❖ Systém dohledá všechny možné tvary podle tohoto kořenu
 - ❖ Přípony nebo koncovky jsou nahrazeny zástupným znakem
 - ❖ Výsledek vyhledávání se rozšiřuje
 - ❖ Pozn. vyhledávací nástroje mohou využívat různé symboly

Př. polit* - vyhledá politika, politický, politik, politologie atd.

Vyhledávání prostřednictvím fráze

□ Bližší specifikace dotazu

- ❖ Slovní spojení
- ❖ Všechny slova se musí vyskytovat v přesném pořadí a uvedeném tvaru
- ❖ Nejčastěji se využívají uvozovky
- ❖ Výsledek vyhledávání se zužuje

Př. "volební kampaně"

1. Téma
2. Další specifikace
3. Výběr zdrojů
4. Boolovský model
- 5. Technika vyhledávání**
6. Vlastní vyhledávací proces
7. Hodnocení vyhledaných záznamů
8. Další operace

5. Technika vyhledávání

- ❑ Prohlížení (browsing)

- ❑ Vyhledávání (searching)
 - ❖ jednoduché
 - ❖ pokročilé

1. Téma
2. Další specifikace
3. Výběr zdrojů
4. Boolovský model
5. Technika vyhledávání
- 6. Vlastní vyhledávací proces**
7. Hodnocení vyhledaných záznamů
8. Další operace

6. Vlastní vyhledávací proces

- Málokdy získáte relevantní záznamy po prvním vyhledávání
- Vždy je třeba rešeršní dotaz ladit
- Každý zdroj má vlastní pravidla vyhledávání a je třeba tomu uzpůsobit vyhledávací dotaz

Máte-li málo výsledků vyhledávání:

Rozšiřte dotaz

- ❖ přidejte další klíčová slova

Zrušte omezení

- ❖ např. typ dokumentu, dílčí databáze, jenom slova v názvu apod.

Máte-li mnoho výsledků vyhledávání:

Zužte dotaz

- ❖ konkretizujte
- ❖ lépe definujte klíčová slova
- ❖ zaměřte se pouze na nějakou oblast apod.

Přidejte omezení

- ❖ např. jenom slova v názvu, konkrétní země, typ dokumentu apod.

1. Téma
2. Další specifikace
3. Výběr zdrojů
4. Boolovský model
5. Technika vyhledávání
6. Vlastní vyhledávací proces
- 7. Hodnocení vyhledaných záznamů**
8. Další operace

7. Hodnocení vyhledaných záznamů

- Relevance
- Důvěryhodnost zdroje
 - ❖ jména autorů, instituce, kontakty na správce...
- Pravidelná aktualizace
- Odbornost

1. Téma
2. Další specifikace
3. Výběr zdrojů
4. Boolovský model
5. Technika vyhledávání
6. Vlastní vyhledávací proces
7. Hodnocení vyhledaných záznamů
- 8. Další operace**

8. Další operace

- Tisk
- Uložení
- Export do citačního manageru (např. [EndNote](#)
[Web](#), [Zotero](#), [Citace.com](#))

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Shrnutí

- Téma
- Klíčová slova
- Formulace vyhledávacího dotazu
- Výběr vhodných zdrojů
- Vlastní vyhledávání
- Hodnocení vyhledaných záznamů
- Další operace

- Pište si poznámky!*** *Budete vědět, které zdroje jste již prohledali, jakou formu dotazu jste použili, jaká klíčová slova jste přidávali apod.*
- Usnadněte si práci a používejte citační managery***

Praktická ukázka vyhledávání v databázi:

❖ **Sage Journals – kolekce HSS**

□ Dále doporučujeme např. tyto zdroje:

❖ **Wiley Online Library**

❖ Sage Video (zkušební přístup, do 6. 11.)

discovery.muni.cz

EBSCO Discovery Service

- Na základě jednoho vyhledávacího dotazu umožňuje prohledávat více zdrojů současně v rámci jednoho rozhraní
- Podpora vzdáleného přístupu
- Producent fa EBSCO

MASARYKOVA UNIVERZITA
Česká republika

Vyhledávání v elektronických informačních zdrojích **Masarykovy univerzity**

?

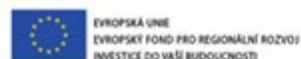
[Možnosti hledání](#) | [Základní vyhledávání](#) | [Rozšířené vyhledávání](#) | [Historie hledání](#)

[Portál elektronických zdrojů MU](#)

[Databáze závěrečných prací \(IS MU\)](#)

[Knihovní systém Aleph](#)

[Knihovny MU](#)

Přístup k této službě byl podpořen z prostředků projektu [OP VaVpI MEDINFO - Informační zdroje pro medicínu a příbuzné obory](#), CZ.1.05/3.2.00/12.0225.

[Začátek stránky](#)

[Webové stránky Mobile](#) | [Stránka podpory uživatelů EBSCO](#) | [Zásady ochrany osobních údajů](#) | [Podmínky použití](#) | [Autorská práva](#) | [Kontaktujte nás](#)

použitý systém - EBSCOhost

© 2014 EBSCO Industries, Inc. Všechna práva vyhrazena.

EBSCO Discovery Service

- Umožňuje prohledávání:
 - ❖ Souborného katalogu knihoven MU
 - ❖ Univerzitních databází
 - ❖ Databází elektronických knih
 - ❖ Závěrečných prací MU
 - ❖ Volně dostupných zdrojů

Více informací o EDS

Můžete využít např. tento [interaktivní tutoriál](#)

EBSCO LinkSource

- Pokud v databázi není obsažen plný text dokumentu, tak je prostřednictvím této služby nabídnuto jeho dohledání v jiném zdroji (databázi, katalogu, vyhledávači)

Seznam dostupných časopisů a knih (A-Z)

- Umožňuje zjistit, zda má MU přístup k elektronické verzi zadaného časopisu nebo knihy
- Je propojen s technologií A-to-Z Link Resolver (EBSCO Link Source)

Seznam dostupných časopisů a knih (A-Z) - ukázka odb. časopis

MASARYKOVA UNIVERZITA
Česká republika

Masarykova univerzita
Kolekce titulů MU

[Index](#) | [Tituly](#) | [Témata](#) | [Hledat](#) | [Informace o A-to-Z](#) | [Discovery Service](#) | [Lokátor citací](#)

Vyhledávání konkrétních titulů časopisů a monografií

[Return to full title list](#) | [Advanced search](#)

**Zádání slov z
názvu časopisu +
seznam
vyhledaných
výsledků**

Browsing: **Masarykova univerzita**

Title Contains

politics

Search

All Titles Journals Only Books Only

Titles where title name contains 'politics': 158

Page list: 1. "Albanian Journal of Politics" to "Australian Journal of Politics" page: [next](#) [1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#) [6](#) [7](#) [8](#) [9](#) [10](#) [11](#)

Albanian Journal of Politics

[Central & Eastern European Academic Source](#) 2008

Resource Type: Journal

ISSN: 1932-7986

Publisher: GLOBIC PRESS

Subject: [Political Science -- Public Administration](#)

American Politics Research

[Sage Humanities and Social Science Package 2015](#) 1999 to present

Resource Type: Journal

ISSN: 1532-673X Online ISSN: 1552-3373

Publisher: Sage Publications

Subject: [Political Science -- Political Science](#)

Seznam dostupných časopisů a knih (A-Z)

- ukázka časopis - prolinkování do databáze EBSCO Open Access Journals

Impact Factor: 0.766 | Ranking: Political Science 77 out of 161

APR article of public opinion and party ownership of prosperity after the recession featured on the LSE blog

American Politics Research

American Politics Research (APR), published bi-monthly, has served for more than thirty years as an integral forum for the dissemination of the latest theory, research and analysis in all areas of American politics, including local, state, and national. *APR* supplements its broad coverage with in-depth studies of topics of current interest in Special Issues and Symposia and Research Agenda Papers.

This journal is a member of the Committee on Publication Ethics (COPE)

- ▶ **OnlineFirst**
(Forthcoming articles published ahead of print)
- ▶ **Current Issue: November 2015**
- ▶ **All Issues**
January 1973 - November 2015
- ▶ **Hahn-Sigelman Prize**
- ▶ **New Editor Press Release**

Seznam dostupných časopisů a knih (A-Z) - ukázka kniha

[Index](#)[Tituly](#)[Témata](#)[Hledat](#)[Informace o A-to-Z](#)[Discovery Service](#)[Lokátor citací](#)

Vyhledávání konkrétních titulů časopisů a monografií

[Return to full title list](#) | [Advanced search](#)

Browsing: **Masarykova univerzita**

Title Contains

obama

Search

All Titles Journals Only Books Only

**Zádání slov
z názvu
knihy +
seznam
vyhledaných
výsledků**

Titles where title name contains 'obama': 58

Page list: 1. "Age of Obama : The Changing Pl" to "Beyond Patriotism: From Truman" page: [next](#) [1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#) [6](#)

Age of Obama : The Changing Place of Minorities in British and American Society

[eBook Academic Collection \(EBSCOhost\) - Worldwide](#) 2010

Resource Type: Book

ISBN: 978-0-7190-8277-1; 978-1-84779-281-5; 978-0-7190-8278-8

Publisher: Manchester U

Author: Putnam, Robert

America's War on T

[eBook Academic Collec](#)

Resource Type: Book

ISBN: 978-0-19-965235

Publisher: Oxford Unive

Author: Ralph, Jason

Barack Obama and Twenty-first-century Politics: A Revolutionary Moment in the USA

[eBook Academic Collection \(EBSCOhost\) - Worldwide](#) 2010

Resource Type: Book

ISBN: 978-0-7453-3007-5; 978-1-84964-557-7

Publisher: Pluto Press

Author: Campbell, Horace.

Seznam dostupných časopisů a knih (A-Z) - ukázka kniha - prolinkování do databáze eBook Academic Collection

Barack Obama and Twenty-first-century Politics : A Revolutionary Moment in the USA

Autoři: [Campbell, Horace](#)

Informace o publikaci: London : Pluto Press. 2010

Typ zdroje: eBook.

Témata: [Presidential candidates--United States](#)
[Political campaigns--United States--History--21st century](#)
[Presidents--United States--Election--2008](#)

Kategorie: [POLITICAL SCIENCE / Political Process / General](#)
[POLITICAL SCIENCE / Political Process / Campaigns & Elections](#)

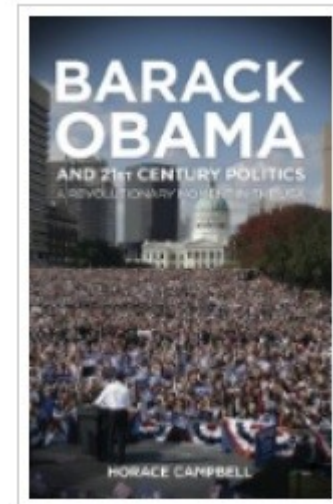
Related ISBNs: [9780745330075](#). [9781849645577](#).

Systemové číslo: 367896

Oprávnění [Print/Save 60 pages](#)

vydavatele: [Copy/Paste Allowed](#)

Úroveň souběžných [Neomezený přístup uživatele](#)
uživatelů:

EBSCO eBook Academic Collection

- ❑ Multioborová kolekce e-books pro MU na rok 2015
 - ❖ **Více než 138.000 e-knih**
 - ❖ Ukládání do složky (pro trvalé uložení je zapotřebí si založit účet v db EBSCO)
 - ❖ Offline čtení přes Adobe Digital Editions
 - ❖ Sdílení s dalšími uživateli
 - ❖ Import do Citace.com a EndNote Web

Browse By Category

- Children's & Young Adult Fiction
- Children's & Young Adult Nonfiction
- Arts & Architecture
- Biographies & Memoirs
- Body, Mind & Spirit
- Business & Economics
- Computer Science
- Cooking
- Crafts & Collectibles
- Education
- Engineering & Technology
- Fiction
- Health & Medicine
- History
- Home & Garden
- Humor
- Law
- Literature & Criticism
- Mathematics
- Philosophy
- Political Science
- Psychology

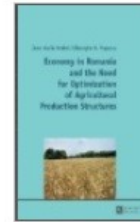
Highlights

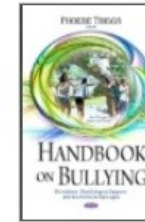
Practicing Disability Stu...
by [Connor, David J.](#)

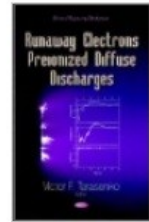
Essays in Arabic Dialecto...
by [Guella, Noureddine](#)

Economy in Romania and th...
by [Jean-Vasile, Andrei ...](#)

Handbook on Bullying : Pr...
by [Triggs, Phoebe](#)

Runaway Electrons Preionized Diffuse Discharges
by [Tarasenko, V. F.](#)

Featured eBooks

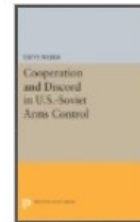
Political Science

Taming the Bureaucracy : ...

Pierrot : A Critical Hist...

Cooperation and Discord i...

Gulf Charities and Islami...

The Politics of Conflict ...

Výpůjčka e-knih - Adobe Digital Editions

- Ke stažení (vypůjčení) e-knih je potřebné nainstalovat do počítače [Adobe® Digital Editions](#) a aktivovat AdobeID
- E-knihy lze stáhnout do kteréhokoliv [zařízení, které podporuje Adobe® Digital Editions](#)
- Možnost číst knihy na zařízení s OS Android (android market) a iPad

Adobe Digital Editions

Adobe Digital Editions

File Library Help

Sort by Title

Last Read

Social Policy : An Intro...
Blakemore, Ken(Author)

Read

Bookshelves

All Items

Not Read

Borrowed

Purchased

Recently Read

Recently Added

Bookshelves - All Items (8)

Alice's Adventures in Wonder...

By: Lewis Carroll

Last Page Read:

Added On: 7.3.2011 15:42

Ekonomie dobra a zla

By: Tomáš Sedláček

Last Page Read: 1 of 271

Added On: 15.10.2010 9:42

Getting Started with Adobe D...

By: Adobe Systems Incorporated

Last Page Read:

Added On: 8.10.2013 9:01

láska/drzost

By: vitja baruch

Last Page Read: 0 of 65

Added On: 5.4.2011 16:09

Rethinking Social Policy

By: Lewis, Gail(Editor)

Last Page Read: 1 of 368

Added On: 8.11.2011 10:44

Social Policy : An Introduction

By: Blakemore, Ken(Author)

Last Page Read: 34 of 350

Added On: 8.10.2013 8:58

Strengthening Community : S...

By: Buto, Kathleen(Author)

Last Page Read: 124 of 293

Added On: 8.11.2011 10:39

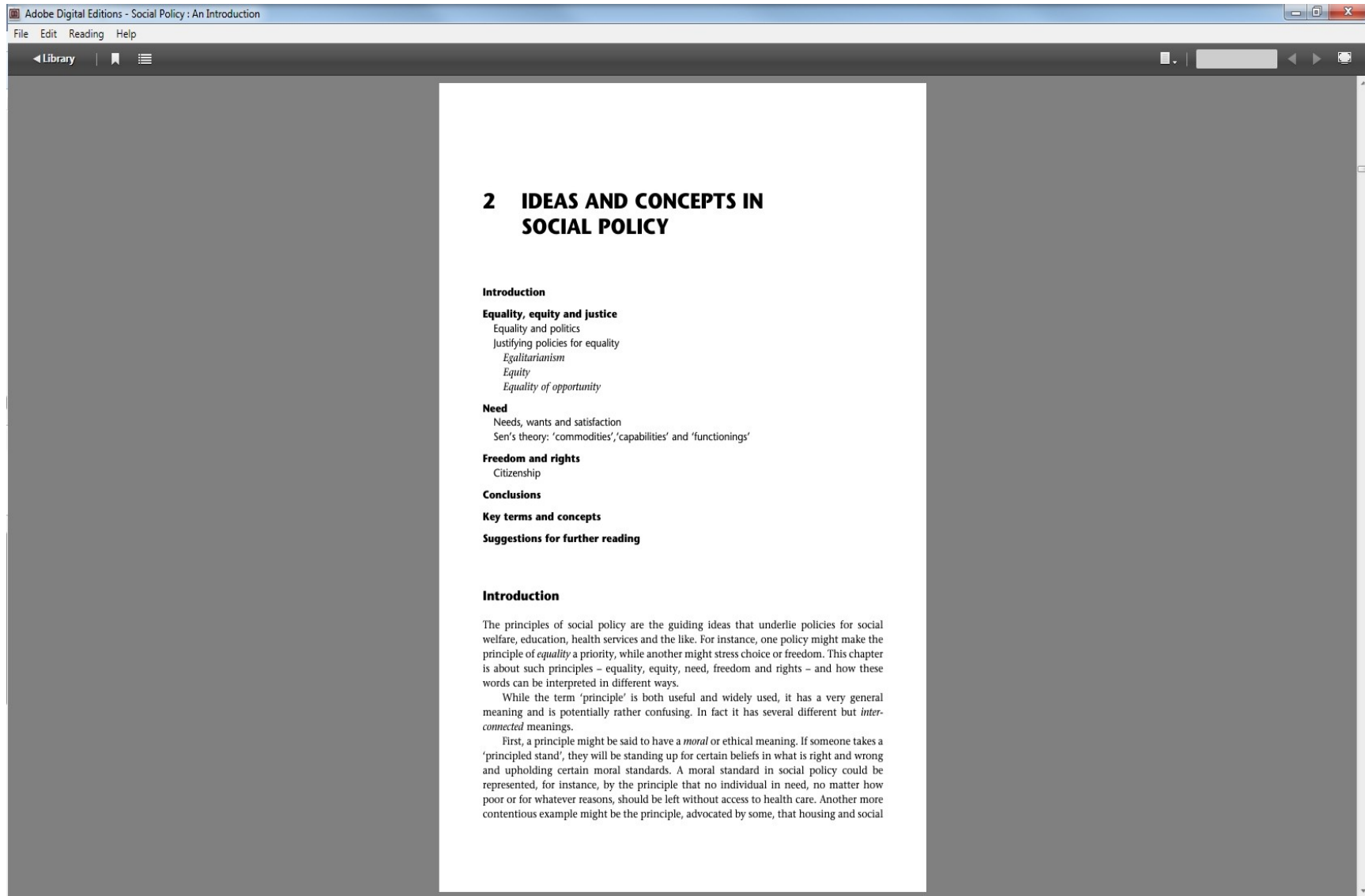
The Geography of Bliss: One...

By: Eric Weiner

Last Page Read:

Added On: 7.3.2011 15:42

Adobe Digital Editions - otevřená kniha

Sage Knowledge

□ Více než 800 e-knih

❖ Vydavatelství Sage Publications

❖ kolekce:

- *Health and Social Care*

- *Politics and International Relations*

- *Psychology*

- *Sociology*

Welcome to SAGE Knowledge

You've arrived at the premier social science eBook platform, where you will find an expansive range of SAGE eBook and eReference content.

Search: enter keyword, title, author, DOI or ISBN

[Advanced Search](#)

Multiple ways to browse...

By Titles

All

[Books](#)
[Debate Series](#)
[Dictionaries](#)

By Authors

All

[A](#)
[B](#)
[C](#)

By Subjects

All

[Business & Management](#)
[Communication and Media Studies](#)

Learn about SAGE Knowledge

SAGE Knowledge Demo

eReading.cz – trvalá výpůjčka e-knih

☐ České odborné e-knihy

- ❖ Seznam dostupných českých eknih a návod na využití služby naleznete na stránkách [knihovny FSS](#)
- ❖ Podmínka pro využití je registrace čtenáře na portálu eReading.cz
- ❖ Podporované formáty knih: pdf, kindle, epub

ČTEČKY

JAK ČÍST EKNIHY

JAK NAKUP

hledat

[+ Pokročilé vyhledávání]

beletrie

odborná
literatura

NOVINKY

BESTSELLERY

VÝPŮJČKY

LEVNÉ EKNIHY DO 49 Kč

AUTOŘI

Pro dospělé

+ Citáty, rčení, aforismy, aj.

ABSOLUTNÍ REVOLUCE V EKNIHÁ

VÝPŮJČKY eKNIH

šetř
i p

UŽ nemusíte chodit do knihovny

Doba výpůjčky **21 dnů**

On-line databáze eknih

Jednorázová výpůjčka i výh

VÝPŮJČKU USKUTEČNÍTE POMOC

Gale Virtual Reference Library

- Knihy převážně encyklopedického charakteru
 - ❖ přibližně 40 e-knih

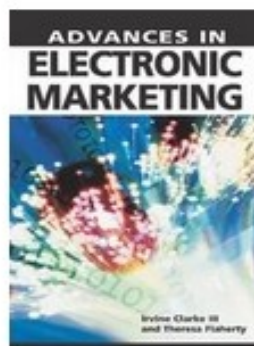

Help Guide ▾

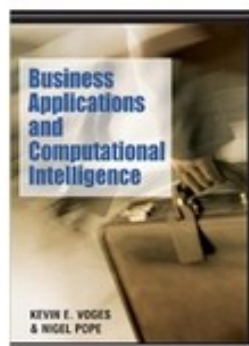
Subjects

- Business
- Education
- Environment
- History
- Information and Publishing
- Law
- Library Science
- Literature
- Nation and World
- Social Science
- Technology

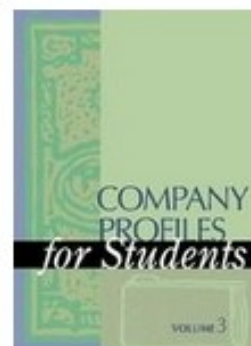
Business

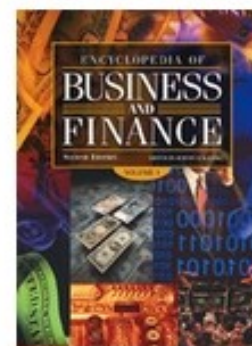
Advances in Electronic Ma...
2005

Business Applications and...
2005

Company Profiles for Stud...
1999

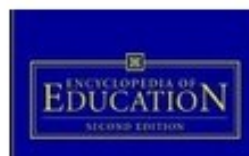

Encyclopedia of Business ...
2006

Encyclo Business...
2001

Education

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Shrnutí

EBSCO Discovery Service

- Umožňuje vyhledávat ve více zdrojích současně
- Seznam dostupných časopisů a knih (A-Z)** - ověření, zda MU má přístup k zadanému titulu časopisu nebo knihy
- EBSCO Link Source** – umožňuje prolinkování k plnému textu

EBSCO eBook Academic Collection

- Multioborová databáze, více jak 138.000 e-knih

Sage Knowledge

- Více než 800 e-knih od vydavatele Sage Publications

Gale Virtual Reference Library

- Multioborová databáze, cca 40 e-knih

eReading.cz

- e-knihy v češtině

Literatura

STEINEROVÁ, Jela; GREŠKOVÁ, Mirka; ILAVSKÁ, Jana. *Informačné stratégie v elektronickom prostredí*. 1. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislavě, 2010, 190 s. ISBN 9788022328487.

Návod eReading.cz [online]. [cit. 22-10-2013]. Dostupný z:
<http://knihovna.fss.muni.cz/ezdroje.php?podsekce=37>

Informace z portálu ezdroje.muni.cz

Obrázky

<http://www.open.ac.uk/skillsforstudy/pictures/mind-map.gif>

<http://mojosimon.wordpress.com/>

<http://spencerjardine.blogspot.cz/2012/02/boolean-search-strategies-videos.html>

Děkujeme Vám za pozornost

Mgr. Jan Kříž

jkriz@fss.muni.cz

Mgr. Dana Mazancová, DiS.

mazancov@fss.muni.cz

infozdroje@fss.muni.cz